

ligesom Mindretallet — jeg vil kalde det saaledes — har Lov til at vælge sin Præst, saaledes maa ogsaa Fleertallet have Lov til at deeltage i Valget, af sin Consequentsen maa blive den, at naar disse Mindretal selv kunne vælge til Præst den bestemte Person, de ville have, uden anden Indflydelse fra Regjeringens Side; end at den skal stadfæste Valget, saa maa Fleertallet ogsaa kunne vælge den, det vil have til Præst, naar hans Valg bliver stadfæstet af Kongen. Det forekommer mig derfor, at vi under Behandlingen af denne Sag ganske bør lade Lovforslaget om Valg- og Hjælpe-menigheder ligge, og kun bør behandle den Sag, som nu ligger for, efter dens egen Natur. — Jeg troer, at jeg har gjort Rede for min Opfattelse af denne Lovs Nødvendighed — som jeg vil kalde det —, forsaavidt der bliver Spørgsmaal om at tilstede Menighederne Deeltagelse i Valget af deres Præster, og at jeg søger Grunden dertil i Noget, som er tilstede til enhver Tid, uden at knytte det hverken til to stridende Interesser, eller til, hvad der i sin Tid har fundet Sted, men som historisk er gaaet tabt. Der er imidlertid een Ting, som jeg maa fremhæve, og en Ytring, som er falden idag, giver mig, hvis jeg ikke stærkt har misforstaaet den, speciel Anledning dertil. Det er den, at de, som troe, at Rilden til Kravet fra Menighedernes Side om Deeltagelse i Valget af deres Præster, ligger i Noget, der staaer i Forbindelse med en Higen efter at faae den Frihed, der er opnaaet i politiske Forhold, overført paa de kirkelige, i høieste Grad feile. Nei, Roden dertil er af en ganske anden Natur; den er dybere; den ligger i den Trang, som Menighederne føle til at faae en Præst, til hvem de kunne slutte sig, paa den Maade, hvorpaa jeg før betegnedes det Forhold, der skulde være mellem Menighederne og Præsterne. Stiller jeg mig paa dette Standpunkt, vil jeg imidlertid sige, at det er i høieste Grad nødvendigt at være særdeles hensynsfuld i Maaden, hvorpaa man ordner den Deeltagelse, der skal indbrin-

mes, Menighederne. Jeg vil ikke med den ærede Taler for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) give Rigsdagen det Raad, at den endelig maa trænge meget nøie ind i Sagen; thi det tvivler jeg ikke paa, at Folkethinget vil gjøre. Jeg vil heller ikke give det andet Raad, den ærede Taler gav, nemlig, at vi vel maae overveie, at vi ikke indlade os paa ad Lovgivningsoveien at tilveiebringe Noget, hvorefter der fra andre Sider kunde siges, at vi ikke vare berettigede til at give os af dermed. Disse to Raad, troer jeg, falde meget godt af sig selv; men derimod mener jeg, at vi skulle være i høieste Grad hensynsfulde og forsigtige med Hensyn til den Raade, hvorpaa vi ordne Menighedernes Deeltagelse i Valget af deres Præster, og Grunden til den stærke Opfordring hertil ligger i, hvad der nylig blev berørt af den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amts 4de Valgkreds, nemlig, at Ingen af os kan holde skjult for sig selv, at der af Deeltagelsen i Valget af Præster meget let kan udvikle sig Misbrug; Sagen maa stilles saaledes, at man, saavidt muligt, danner et Værn imod Indtrædelsen af saadanne. Jeg skal ikke paapege de Misbrug, der kunne udvoxe af denne Sag; de ere allerede antydede af den nyopnævnte ærede Rigsdagsmand og ligge i det Hele saa nær, at man ikke behøver at drage dem frem, men der er en Omstændighed, som ogsaa vel maa overveies, og det er den; at man maa stifte saaledes imellem Menighederne og Kongen og Regjeringen, at man ikke giver Menighederne for Meget og Regjeringen og Kongen for Lidt. Det er imidlertid det, jeg mener vilde stee, hvis man gik ind paa Lovforslaget som det foreligger; thi hvad vil det dog have at betyde, at man siger: Kongen skal være berettiget til at udnævne til Præst Een af de Tre, en Menighed har fremdraget blandt en stor Mængde Ansøgere? Er det Rettighed til at udnævne Præster ved Siden af Deeltagelse fra Menighedernes Side i Valget af dem? Man kan — saa forekommer det mig — ikke sige, at man fyldestgjør de Hensyn, der maae tages til